

Warszawa, 11 marca 2022 roku

Sprawa: Petycja w sprawie zmian w przepisach ustawy o cenach transferowych w związku z publikacją informatora TPR

Znak sprawy: DCT3.056.2.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

w związku z pismem z dnia 10 grudnia 2021 r., zawierającym postulat zmiany legislacyjnej oraz uwagi do *Informacji o cenach transferowych – pytania i odpowiedzi, wydanie drugie, październik 2021, MF* (Informator TPR)¹, Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje.

Z uwagi, że ww. wystąpienie zawiera postulat zmiany legislacyjnej dotyczący wartości transakcji pożyczki, zostanie ono rozpatrzone jako petycja w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870, z późn. zm.).

Petycja wskazuje wątpliwości związane ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów przedstawionym w odpowiedziach na poszczególne zagadnienia zamieszczone w Informatorze TPR, które dotyczą – w opinii autora petycji – niespójności w zakresie definicji wartości transakcji finansowych z przepisami *ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą CIT”. Pierwsza część petycji – o czym mowa powyżej – zawiera postulat zmiany przepisu ustawy CIT dotyczący wartości transakcji pożyczki, druga część petycji wskazuje wątpliwości co do prawidłowości stanowiska przedstawionego w Informatorze TPR w zakresie wartości transakcji zarządzania płynnością (*cash-pooling*). Trzecia część petycji zawiera postulat zmiany odpowiedzi na pytanie nr 104 Informatora TPR w sprawie ubezpieczeń.

Poniższe odpowiedzi odnoszą się zarówno do postulatu zmiany legislacyjnej, jak również pozostałych wątpliwości poruszonych w petycji.

1. Propozycja zmiany legislacyjnej do transakcji pożyczki

Zgodnie z ustawą CIT dla transakcji finansowych obejmujących pożyczki, wartością transakcji

¹ <https://www.podatki.gov.pl/ceny-transferowe/wyjasnienia/tpr-pytania-i-odpowiedzi-edycja-druga/>

jest wartość kapitału danej pożyczki za dany rok podatkowy, ustalona na podstawie umów lub innych dokumentów (art. 11l ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy CIT). W ocenie autora petycji, brzmienie tych przepisów nie pozwala ich interpretować w sposób przedstawiony w odpowiedzi na pytanie nr 84 Informatora TPR. W tej odpowiedzi, oprócz odwołania się do art. 11l ust. 1, 2 i 4 ustawy CIT, zgodnie z którymi wartość transakcji kontrolowanej w przypadku pożyczki odpowiada wartości kapitału określonego na podstawie umów lub innych dokumentów, wskazano również, że wartością kapitału dla pożyczki będzie najwyższa kwota kapitału udostępnionego w danym okresie raportowanym, wynikająca z umowy lub innych dokumentów (np. harmonogram spłaty pożyczki, wyciąg z rachunków bankowych). Stanowisko to potwierdzono również w odpowiedziach na pytania nr 87-90 Informatora TPR.

W ocenie autora petycji, przedstawiona w Informatorze TPR linia interpretacji art. 11l ust. 1, 2 i 4 ustawy CIT w praktyce może być dla podatników problematyczna, dlatego w celu zachowania spójności stanowiska przedstawionego w Informatorze TPR z przepisami ustawy CIT autor petycji zauważa, że najlepszym rozwiązaniem byłaby odpowiednia modyfikacja treści przepisów tej ustawy.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Stanowisko przedstawione w Informatorze TPR w zakresie sposobu ustalania wartości transakcji pożyczki wynika z brzmienia przepisów ustawy CIT.

Zgodnie z art. 11k ust. 1 ustawy CIT, podmioty powiązane są obowiązane do sporządzania w postaci elektronicznej lokalnej dokumentacji cen transferowych za rok podatkowy, w terminie do końca dziesiątego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, w celu wykazania, że ceny transferowe zostały ustalone na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane. W myśl art. 11k ust. 2 ustawy CIT, lokalna dokumentacja cen transferowych jest sporządzana dla transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym, której wartość w przypadku transakcji finansowej (np. pożyczki) przekracza w roku podatkowym 10 000 000 zł. Wartość transakcji pożyczki, w świetle art. 11l ust. 1 pkt 1 ustawy CIT, odpowiada wartości kapitału. Dla transakcji finansowych, w tym pożyczki, wartość tę ustala się na podstawie umów lub innych dokumentów (art. 11l ust. 2 pkt 2 ww. ustawy).

Brzmienie ww. przepisów pozwala przyjąć, że w przypadku pożyczki wartość transakcji będzie ustalona w oparciu o najwyższą wartość udostępnionego kapitału, pozostającego do spłaty w roku podatkowym, za który sporządzana jest dokumentacja.

Wskazuje na to przede wszystkim zasada wynikająca z przytoczonych art. 11k ust. 1 i 2 ustawy CIT, dotycząca obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych za rok podatkowy dla transakcji, która w danym roku podatkowym przekracza wskazane progi dokumentacyjne.

Biorąc pod uwagę powyższe, transakcja pożyczki powinna być wykazana w dokumentacji cen transferowych sporządzanej w każdym kolejnym roku podatkowym aż do czasu jej spłaty, o ile w danym roku podatkowym wystąpi obowiązek dokumentacyjny – tj. wartość pożyczki przekroczy próg 10 000 000 zł. Wyraźne odwołanie się w art. 11k ust. 2 ustawy CIT do obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych za dany rok podatkowy

oznacza, że wartość kapitału pożyczki dla danej transakcji może się zmieniać w kolejnych latach podatkowych. Istotne jest, aby jej wartość była ustalona w sposób prawidłowy za dany rok podatkowy i odzwierciedlała rzeczywistą wartość pożyczki.

Przyjęcie odmiennej interpretacji i dokumentowanie transakcji pożyczki wyłącznie w oparciu o wartość kapitału początkowego, która przekroczyła próg dokumentacyjny, oznaczałoby konieczność sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych przez cały okres trwania umowy pożyczki, przy czym raportowana wartość transakcji – w takim ujęciu – pozostawałaby niezmienna przez ten okres.

Biorąc pod uwagę fakt, że transakcje pożyczkowe są zazwyczaj umowami wieloletnimi, podmioty byłyby zobowiązane do wielokrotnego sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych dla tej samej transakcji oraz wykazywania jej w Informacji TPR w kolejnych latach podatkowych, nawet w sytuacji gdy wartość kapitału pozostała do spłaty w danym roku podatkowym byłaby niższa niż wskazany w ustawie próg dokumentacyjny.

Należy uznać, że podejście takie stanowiłoby obciążenie administracyjne dla podmiotów objętych obowiązkiem dokumentacyjnym oraz byłoby sprzeczne z założeniem racjonalności ustawodawcy.

W świetle powyżej przedstawionej interpretacji przepisów w zakresie określenia wartości transakcji pożyczki, Ministerstwo Finansów nie planuje obecnie zmiany przepisu art. 11l ustawy CIT, uznając jego brzmienie za wyczerpujące w zakresie ustalania wartości transakcji pożyczki.

2. Ustalenie wartości transakcji zarządzania płynnością (*cash-pooling*)

Zgodnie z opinią autora petycji, wątpliwości wzbudza kwestia ustalenia wartości transakcji zarządzania płynnością (*cash-pooling*).

Petycja, odwołując się do odpowiedzi na pytanie nr 100 Informatora TPR, wskazuje rozbieżność w sposobie liczenia wartości transakcji pożyczki i zarządzania płynnością (*cash-pooling*). W przeciwieństwie do pożyczki, w transakcji *cash-pooling* nie podaje się najwyższej wartości kapitału, pozostającego do spłaty w roku podatkowym, za który składana jest Informacja TPR, tylko średni poziom rzeczywistego zadłużenia lub należności z tytułu finansowania. Zatem, w ocenie autora petycji, w Informatorze TPR błędnie odwołano się albo do sposobu liczenia wartości tej transakcji dla pożyczki, albo definicja nie dotyczy kalkulacji wartości transakcji *cash-pooling*, tylko wartości zadłużenia dla transakcji *cash-pooling*.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Odpowiedź na pytanie nr 100 Informatora TPR dotyczy sposobu liczenia wartości transakcji dla transakcji zarządzania płynnością (*cash-pooling*). Zgodnie z treścią opublikowanej odpowiedzi, dla umów zarządzania płynnością należy przyjąć analogiczną jak dla pożyczki zasadę ustalenia wartości transakcji kontrolowanej, tj. w oparciu o wartość kapitału. Należy przy tym podkreślić, że powołanie się w Informatorze TPR na analogiczny do transakcji pożyczki sposób ustalenia wartości transakcji dla transakcji *cash-pooling* nie oznacza przy tym, że wartość kapitału na cele transakcji *cash-pooling* wyznacza się w ten sam sposób. Jak zostało to wskazane w Informatorze TPR, wartość kapitału dla transakcji *cash-pooling* powinna być

ustalana odmiennie z uwagi na inny charakter tych transakcji.

W świetle powyższego na potrzeby uzupełnienia Informacji TPR, dla transakcji *cash-pooling* w polu wartość transakcji należy przyjąć średni dzienny poziom rzeczywistego zobowiązania lub należności z tytułu finansowania.

W przypadku wartości zadłużenia dla transakcji *cash-pooling*² wykazuje się „średnią z dziennych sald pozycji ujemnych lub dodatnich w ciągu roku, w zależności od tego, czy podmiot, dla którego składana jest informacja o cenach transferowych, występuje odpowiednio jako korzystający ze środków finansowych, czy umożliwia korzystanie z własnych środków innym podmiotom w ramach *cash-pooling*”.

Mając na uwadze powyższe, wartości transakcji i wartości zadłużenia dla transakcji zarządzania płynnością dla celów Informacji TPR nie można traktować tak samo.

Zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 100 Informatora TPR przez wartość transakcji „należy przyjąć średni dzienny poziom rzeczywistego zobowiązania lub należności z tytułu finansowania. Jednak, jeżeli system księgowy prowadzony przez podatnika uniemożliwia zidentyfikowanie dziennych sald, w pozycji *Wartość zadłużenia*, należy podać wartość odpowiadającą średniej odpowiednio tygodniowych lub miesięcznych sald.”.

Biorąc pod uwagę wskazane wątpliwości w zakresie sposobu określenia wartości transakcji dla transakcji *cash-pooling*, odpowiedź na pytanie nr 100 Informatora TPR w ramach najbliższej jego aktualizacji zostanie doprecyzowana.

3. Wątpliwość odnosząca się do ubezpieczeń

Autor wskazuje praktykę obliczania wartości umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Wartość umów ubezpieczeniowych dla celów biznesowych obliczana jest na bazie składek należnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczeniowych (tzw. składka przypisana brutto), zaś w przypadku umowy reasekuracji na bazie składki reasekuracyjnej, prowizji oraz udziału reasekuratora w szkodach/regresach. Natomiast zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 104 Informatora TPR, w przypadku transakcji dotyczących ubezpieczeń lub umów reasekuracji należy wskazać wartość sumy ubezpieczenia. Autor petycji postuluje zmianę odpowiedzi na pytanie nr 104 Informatora TPR.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 104 Informatora TPR, „*Wartość transakcji* w przypadku transakcji ubezpieczeniowych wskazana w Informacji TPR powinna być zgodna z wartością ustaloną dla celów identyfikacji obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych”. Wartość transakcji odpowiadać będzie wartości właściwej dla danej transakcji kontrolowanej (art. 111 ust. 1 pkt 5 ustawy CIT). W dalszej części odpowiedzi na pytanie nr 104 Informatora TPR czytamy „W braku odrębnej regulacji, transakcje dotyczące umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji należy co do zasady ująć analogicznie jak transakcje

² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 21 grudnia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2487, z późn. zm.) - pkt 4.2. Wartość transakcji kontrolowanych, Wartość zadłużenia - załącznik objaśnienia co do sposobu sporządzenia informacji o cenach transferowych.

udzielenia/pozyskania gwarancji lub poręczenia, tj. za wartość właściwą w przypadku umów ubezpieczenia przyjąć należy wartość sumy ubezpieczenia.”.

W przypadku braku możliwości określenia wartości transakcji ubezpieczeniowej, tj. sumy ubezpieczenia, Informator TPR w odpowiedziach na pytania nr 105-106 przedstawia szczególne sposoby ustalenia tej wartości. W świetle odpowiedzi na pytanie nr 105 Informatora TPR „W przypadku transakcji, dla której nie ustalono sumy ubezpieczenia, za *Wartość transakcji* należy przyjąć inny parametr, ściśle powiązany z ekonomicznym charakterem raportowanej transakcji kontrolowanej i mający wpływ na jej rezultat podatkowy. W odniesieniu do ubezpieczeń na życie będzie to wartość przypisanych składek brutto”. W transakcjach reasekuracji „należy przyjąć łączne wynagrodzenie powiązanego reasekuratora, ustalone na podstawie umowy lub innych dokumentów – w szczególności przypisane z tytułu reasekuracji kwoty składek lub ich części, prowizje, opłaty umowne itp. elementy składowe tego wynagrodzenia” (odpowiedź na pytanie nr 106 Informatora TPR).

W związku z faktem, że odpowiedzi na pytania nr 104-106 Informatora TPR są zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie ustalania wartości transakcji, Ministerstwo Finansów nie przewiduje zmiany odpowiedzi na pytanie nr 104 Informatora TPR z uwagi na wyczerpujące określenie sposobu ustalania tych wartości w praktyce.

Jednocześnie Ministerstwo Finansów podkreśla, że celem opublikowanego Informatora TPR jest ułatwienie procesu wywiązywania się z obowiązku złożenia Informacji TPR poprzez zebranie w nim odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące raportowania TPR. Należy jednak podkreślić, że pytania i odpowiedzi zawarte w tym dokumencie mają charakter jedynie informacyjny i nie stanowią interpretacji ogólnej przepisów prawa podatkowego ani wyjaśnień przepisów prawa podatkowego (objaśnień podatkowych) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

Ministerstwo Finansów dziękuje za przekazane postulaty, w tym uwagi oraz zgłoszone propozycje zmiany odpowiedzi. Zostaną one przeanalizowane dla potrzeb publikacji kolejnego wydania Informatora TPR. Doceniamy Państwa zaangażowanie w dalszy rozwój raportowania cen transferowych w Informacji TPR.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Zastępcą Dyrektora

Departamentu Cen Transferowych i Wycen

Maja Kowalewska

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

